Minister
Zdrowia

ZPP.050.77.2025.MSS
Warszawa, 26 września 2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowna Pani Marszałek,*

odpowiadając na oświadczenie o sygnaturze BPS/043-40-1009/25, złożone przez senatora Adama Szejnfelda w dniu 25 sierpnia 2025 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Zapewnienie dostępu do opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży doświadczającej problemów i zaburzeń psychicznych – w tym zespołu nadpobudliwości psychoruchowej - jest priorytetowym zadaniem Ministerstwa Zdrowia. Opieka ta powinna być kompleksowa i dostosowana do potrzeb każdej z grup pacjentów. Celem działania Ministerstwa Zdrowia jest objęcie terenu całego kraju siecią dobrze działających placówek, zapewniających profesjonalną pomoc dla dzieci i młodzieży doświadczających zaburzeń psychicznych. Sieć ta składa się z trzech poziomów referencyjnych, które umożliwiają udzielenie wparcia dostosowanego do stanu zdrowia dziecka.

Kluczowym elementem wdrażanego systemu są **Zespoły i Ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży**, nazywane I stopniem referencyjnym. To dzięki tym podmiotom opieka specjalistów ma być dostępna, przyjazna, dopasowana do potrzeb oraz włączająca w pomoc środowisko młodego pacjenta, a także jego bliskich. Młodzi pacjenci mogą skorzystać z oferty tych placówek, tj. pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej oraz terapii środowiskowej, bezpłatnie i bez skierowania. Pierwsze ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej rozpoczęły działalność w kwietniu 2020 roku. Aktualnie (9.09.2025) na terenie całej Polski działają **503 Zespoły/Ośrodki środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży**[1]. W podmiotach tych pomoc mogą uzyskać osoby, które nie potrzebują diagnozy psychiatrycznej lub farmakoterapii. W przypadku wielu zaburzeń psychicznych, pojawiających się w dzieciństwie, można bowiem udzielić skutecznej pomocy dzięki takim interwencjom jak psychoterapia indywidualna i grupowa, terapia rodzinna czy praca z grupą rówieśniczą. Pozwala to uniknąć pogorszenia stanu zdrowia psychicznego i konieczności realizacji świadczeń przez lekarza psychiatrę. Ośrodki I poziomu zapewniają także pomoc w zdrowieniu dla osób, które w przeszłości, ze względu na kryzys psychiczny, przebywały na oddziale psychiatrycznym – dzięki zapewnieniu pomocy blisko miejsca zamieszkania możliwe jest skrócenie czasu pobytu w szpitalu i zapobieganie rehospitalizacji.

[1] Pełna lista ośrodków jest dostępna na stronie: https://www.nfz.gov.pl/dla-pacjenta/informacje-o-swiadczeniach/ochrony-zdrowia-psychicznego-dzieci-i-mlodziezy/

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

W ramach systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży powstało także **181 Centrów Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży** – placówek II poziomu referencyjnego, które działają w dwóch wariantach:

- poradnie zdrowia psychicznego – gdzie można skorzystać z wizyty u lekarza psychiatry, psychologa i psychoterapeuty (**89 ośrodków**)
- poradnie zdrowia psychicznego i oddziały dzienne – gdzie pomoc mogą uzyskać młodzi pacjenci, którzy potrzebują bardziej intensywnej opieki (**92 ośrodki**)

II poziom referencyjny jest przeznaczony dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia wymaga konsultacji z lekarzem psychiatrą dziecięcym – w celu postawienia diagnozy psychiatrycznej lub wdrożenia farmakoterapii. Ponadto w części placówek jest możliwość pobytu dziecka na oddziale dziennym. Oddziały dzienne są niezastąpioną częścią systemu – umożliwiają bowiem prowadzenie intensywnego procesu diagnozy i leczenia (w trybie codziennych spotkań) bez konieczności wyrywania dziecka z jego środowiska rodzinnego i rówieśniczego. Rozwój tej formy opieki daje nadzieję na ograniczenie hospitalizacji na oddziałach całodobowych psychiatrycznych – co jest podstawowym kierunkiem zmian w psychiatrii dziecięcej.

Na III, najwyższym poziomie referencyjności funkcjonują **Ośrodki Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej**. W takich ośrodkach pomoc znajdują pacjenci wymagającej najbardziej specjalistycznej pomocy, w tym w szczególności osoby w stanie zagrożenia życia i zdrowia, przyjmowani w trybie nagłym. Ze względu na bezpieczeństwo pacjentów konieczne jest aby w każdym województwie funkcjonował co najmniej jeden taki ośrodek. W ośrodkach tych kształcą się także przyszli lekarze psychiatrzy i inni specjaliści systemu. Według stanu na wrzesień 2025 NFZ posiada umowy o realizację świadczeń w zakresie III poziomu referencyjnego dla **35 Ośrodków Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej (36 oddziały szpitalne)**.

Odnosząc się do kwestii zwiększenie finansowania publicznych placówek ochrony zdrowia psychicznego, należy wskazać, iż w rekomendacji nr 72/2025 z dnia 24 czerwca 2025 r. Prezesa AOTMiT, w sprawie zmiany sposobu lub poziomu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej, zwiększono poziom finansowania tego obszaru ponad przyjęty algorytm dla niżej wskazanych grup zakresów, uznając je jako priorytetowe zakresy świadczeń:

- świadczenia udzielane w zakładach opiekuńczo-leczniczych dla osób chorych psychicznie (grupa zakresów 15a - ZOL PSY, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej **o 17%**),
- świadczenia udzielane w hostelu dla osób z zaburzeniami psychicznymi (grupa zakresów 15c - PSY świadczenia w hostelu, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej o **13%**),
- świadczenia w oddziale zaburzeń nerwicowych dla dorosłych oraz w oddziale dla przewlekle chorych (grupa zakresów 15b - PSY wybrane świadczenia, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej o **15,6%**),
- świadczenia leczenia uzależnień (grupa zakresów 15d - PSY leczenie uzależnień, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej o **14%**),
- świadczenia udzielane w psychiatrycznej izbie przyjęć (grupa zakresów 44 - PSY – izba przyjęć, wzrost o **13%**),
- świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dzieci i dorosłych (grupy zakresów 17 - PSY - psychiatria ambulatoryjna dorosłych oraz 18 - PSY - psychiatria ambulatoryjna dzieci, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej o **14%**),
- świadczenia psychiatryczne w trybie dziennym dla dorosłych (grupa zakresów 47 - PSY dzienne dorosłych, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej o **14%**),
- świadczenia z obszaru psychiatrii środowiskowej (grupa zakresów 64 - PSY – psychiatria środowiskowa, wzrost średniej ceny jednostki rozliczeniowej o blisko **12%**).

Dodatkowo przedmiotem prac będą świadczenia seksuologiczne i patologii współżycia,

a także zaburzeń preferencji seksualnych, które zostały umieszczone w Planie Taryfikacji na 2025 rok, zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia w dniu 25.06.2024 r., w punkcie: III lp. 1, odnoszącym się do świadczeń wymienionych w Załączniku nr 6 do Rozporządzenia[2] w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

W zakresie zwiększenia liczby specjalistów w obszarze psychologii i psychiatrii dziecięcej, warto zauważyć, iż specjalizacja w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży należy do priorytetowych dziedzin medycyny, co wiąże się z wyższym wynagrodzeniem dla lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w trybie rezydenckim w tej dziedzinie. Ponadto w dziedzinach priorytetowych Minister Zdrowia przyznaje więcej miejsc rezydenckich niż w pozostałych dziedzinach medycyny.
Jednocześnie informuję, że od kilku już lat Minister Zdrowia przyznaje miejsca rezydenckie w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży w liczbie odpowiadającej w 100% zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez wojewodów. Warto wspomnieć, że specjalizacja w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lekarzy. Niemal wszystkie miejsca szkoleniowe w tej dziedzinie uruchamiane w postępowaniach kwalifikacyjnych są obsadzane. W ostatnich latach znacznie wzrosła liczba lekarzy wykonujących zawód i posiadających specjalizację w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży. Pod koniec 2015 r. liczba lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży wynosiła 333, natomiast obecnie (stan na 1 lipca 2025 r.) liczba lekarzy specjalistów w tej dziedzinie wynosi 545. **Oznacza to, że w ciągu ostatnich 10 lat liczba lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży wzrosła o ponad 63%.**
Wzrasta też liczba lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży. W grudniu 2015 r, liczba lekarzy w trakcie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży wynosiła 135, natomiast obecnie (stan na koniec I kwartału 2025 r.) szkolenie specjalizacyjne w tej dziedzinie odbywa 431 lekarzy. **Oznacza to, że liczba lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży w ciągu ostatnich 10 lat wzrosła o ponad 219%.** Zakłada się, że w najbliższych latach ta tendencja wzrostowa będzie się utrzymywać, gdyż w związku ze zwiększeniem limitów na studia na kierunku lekarskim z roku na rok będzie rosła liczba absolwentów tego kierunku, natomiast w związku z coraz większą liczbą specjalistów w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży wzrośnie liczba potencjalnych kierowników specjalizacji, a co za tym idzie większa liczba lekarzy będzie mogła być szkolona w tej dziedzinie.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia, można uzyskać tytuł specjalisty w dziedzinie między innymi psychologii klinicznej i w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży.

Jednocześnie informujemy, iż Ministerstwo Zdrowia podejmuje starania, których celem jest wsparcie kształcenia specjalistów w tym m.in. w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży. W celu wsparcia kompetencji kadr medycznych w obszarze zdrowia psychicznego został ogłoszony nabór konkurencyjny dotyczący przeprowadzenia kształcenia i podniesienia kompetencji pracowników systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz innych pracowników systemów publicznych zajmujących się wsparciem dla dzieci i młodzieży zagrożonych wystąpieniem zaburzeń psychicznych w ramach Programu FERS.

[2] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. 2019 poz. 1285 z późn. zm.).

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Przedmiotem naboru był wybór do dofinansowania projektów, które przewidują szkolenia specjalistyczne w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, zwiększające jakość i dostępność świadczonych usług w tym zakresie[3].

Uprzejmie informuje, iż w sprawie planowanych programów systemowego wsparcia dla szkół i nauczycieli, Ministerstwo Zdrowia zwróciło się z prośbą o informację do Ministerstwa Edukacji Narodowej (MEN). Zgodnie z przekazanymi informacjami, obecnie w MEN trwają prace nad wdrożeniem nowego, trójpoziomowego systemu realizacji potrzeb edukacyjnych uczniów, który obejmuje również redefinicję roli i zadań publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, tak by pomoc udzielana uczniom była udzielana jak najszybciej po rozpoznaniu takiej potrzeby w szkole i jak najbardziej efektywnie.

Celem zmian jest zwiększenie dostępności i jakości wsparcia dla dzieci i młodzieży z różnymi potrzebami edukacyjnymi. Do nowego systemu będzie dostosowany nowy model finansowania. Ostateczny kształt modelu finansowania będzie wynikał z przypisania konkretnych zadań poradniom w ramach nowego systemu wsparcia edukacyjnego.

MEN prowadzi działania wspierające przedszkola, szkoły i placówki w realizacji zadań związanych z odpowiadaniem na zróżnicowane potrzeby uczniów i uczennic.

Celem tych działań jest w szczególności:

- wspieranie i przygotowanie kadr do pracy w oddziałach zróżnicowanych pod względem potrzeb edukacyjnych uczniów, uwzględniającego potrzeby uwarunkowane m. in. FASD, ADHD,
- zwiększenie dostępności do pomocy psychologiczno-pedagogicznej w miejscu kształcenia poprzez określenie w przepisach standardów zatrudniania nauczycieli specjalistów w przedszkolach, szkołach oraz zespołach przedszkoli i szkół[4],
- rozwój bazy zasobów edukacyjnych, w tym bezpłatnych podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb uczniów z różnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym np. materiałów w tekście łatwym do czytania i zrozumienia), poradników metodycznych, narzędzi diagnostycznych i materiałów do pracy postdiagnostycznej.

Nowe rozwiązania przygotowywane są w oparciu o skonsultowane społecznie i wypracowane w projektach rekomendacje i założenia zmian legislacyjnych, a także wyniki badań praktyki polskich przedszkoli i szkół.

Wdrażanie zmian mających na celu zapewnienie wszystkim uczniom dostępnej edukacji, odznaczającej się wysoką jakością, odbywa się m.in. poprzez realizację niżej opisanych inicjatyw i projektów.

Poniżej informacje o kluczowych działaniach realizowanych przez MEN w tym zakresie.

---

[3] Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej:
https://www.gov.pl/web/zdrowie/informacja-o-naborze-doskonalenie-zawodowe-pracownikow-systemu-ochrony-zdrowia-z-zakresu-zdrowia-psychicznego-dzieci-i-mlodziezy
https://www.funduszeeuropejskie.gov.pl/nabory/113-umiejetnosci-w-sektorze-zdrowia/

Rozstrzygnięcie naboru konkurencyjnego FERS - Doskonalenie zawodowe pracowników systemu ochrony zdrowia z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
https://www.gov.pl/web/zdrowie/rozstrzygniecie-naboru-konkurencyjnego-fers---doskonalenie-zawodowe-pracownikow-systemu-ochrony-zdrowia-z-zakresu-zdrowia-psychicznego-dzieci-i-mlodziezy

[4] Art. 42d ustawy – Karta Nauczyciela.

Projekt pn. „Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych" – projekt pozakonkursowy i projekty grantowe[5].

Projekt realizowany przez MEN w partnerstwie ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie (SGH) w latach 2023-2026 ma na celu rozwój kompetencji pracowników poradni oraz wdrażanie kultury organizacyjnej opartej na podejściu biopsychospołecznym i prawoczłowieczym. W projekcie opracowano koncepcję rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, uwzględniającą projektowanie i wdrażanie trwałych zmian organizacyjnych.

Ponadto w ramach realizacji projektu, eksperci Szkoły Głównej Handlowej (SGH) opracowują nowy model finansowania potrzeb edukacyjnych, który ma być oparty na rzeczywistych potrzebach uczniów, a jednocześnie na stabilności budżetowej i przejrzystości mechanizmów podziału środków. Model ma zawierać również propozycje dotyczące zmian w finansowaniu poradni psychologiczno-pedagogicznych.

W MEN trwają także prace nad nowelizacją przepisów prawa oświatowego regulujących funkcjonowanie poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz zasady organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i innych placówkach systemu oświaty. Planowane zmiany uwzględniają rezultaty działań zrealizowanych w projektach w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Nowe regulacje mają na celu podniesienie jakości edukacji włączającej oraz usprawnienie pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych, zwiększenie dostępności oraz poprawę jakości wsparcia udzielanego dzieciom i młodzieży w systemie oświaty.

Jako pierwszy do wykazu prac legislacyjnych Ministra Edukacji Narodowej został wpisany projekt rozporządzenia w sprawie wydawania orzeczeń i opinii przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych. W rozporządzeniu w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych znajdują się m.in. rozwiązania dotyczące współpracy z sektorem ochrony zdrowia, w tym udział lekarzy w zespołach orzekających oraz kwestie przekazywania i gromadzenia dokumentacji medycznej. 1 sierpnia 2025 r. projekt nowego rozporządzenia został przekazany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Obecnie trwa przygotowanie stanowiska MEN do zgłoszonych uwag.

W ramach projektu szkoleniowego dla nauczycieli specjalistów pn. „Szkoła dostępna dla wszystkich" uruchomionego z inicjatywy MEN nauczyciele specjaliści podnoszą swoje kompetencje w zakresie udzielania wsparcia dzieciom, uczniom i uczennicom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, a także integrowania zróżnicowanego środowiska w klasie/szkole. Prowadzone szkolenia oparte są na nowatorskiej koncepcji „uczenia się w działaniu".

Centrum Informatyczne Edukacji wraz z MEN, jako partnerem merytorycznym, realizuje projekt pn. „Przygotowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne[6], którego głównym celem jest stworzenie sytemu informatycznego, wspierającego realizację zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. System będzie opracowywany we współpracy z wybranymi poradniami. Będzie on obejmować m.

[5] Link do strony projektu: https://fersdlaporadni.sgh.waw.pl/
Szczegółowe informacje, w tym harmonogramy działań, dostępne są na stronach internetowych grantodawców:
https://efs.pl/oferta/kompleksowe-wsparcie-dla-publicznych-poradni-psychologiczno-pedagogicznych-w-tym-specjalistycznych (Uniwersytet DSW we Wrocławiu)
https://perspektywa3p.us.edu.pl/ (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
https://fersdlaporadni.sgh.waw.pl/operatorzy-grantow-wybrani

[6] https://cie.gov.pl/projekty/przygotowanie-systemu-informatycznego-wspierajacego-poradnictwo-psychologiczno-pedagogiczne

in. dostęp do narzędzi diagnostycznych oraz funkcjonalności wspierające funkcjonowanie poradni, w tym kontakt z osobami będącymi klientami poradni.

We wrześniu 2025 r. nastąpi udostępnienie w systemie teleinformatycznym bezpłatnych, elektronicznych narzędzi diagnostycznych, wspomagających identyfikację potrzeb uczniów i uczennic: Skrining Rozwoju Małego Dziecka (SRMD), Kwestionariusz Oceny Funkcjonalnej (KSzoF), Kompleksowa Analiza Procesów Poznawczych (KAPP) oraz Bateria Objawy-Kompetencje-Cechy (OKC).

Pragnę zapewnić, iż Ministerstwo Zdrowia, we współpracy z innymi resortami oraz podmiotami odpowiedzialnymi za opiekę nad dziećmi i młodzieżą, konsekwentnie podejmuje działania ukierunkowane na rozwój oraz wzmocnienie systemu ochrony zdrowia psychicznego najmłodszych obywateli. Realizowane inicjatywy mają na celu zapewnienie kompleksowej, dostępnej i wysokiej jakości opieki oraz wspieranie rodzin, szkół i środowisk lokalnych w procesie ochrony i poprawy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Deklarujemy dalsze intensywne działania, aby system ten odpowiadał na współczesne potrzeby społeczne i medyczne.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/